

עיון 3: הערך והמסר במצוות ברית המילה

רבי יוסף קארו, שו"ע י"ד [רס א]

מצות עשה לאב למול את בנו, וגדולה מצוה זו א משאר מצות עשה.

רבי יעקב בעל הטורים, טור יורה דעה [רס]

מצות עשה לכל אדם מישראל שימול את בנו. וגדולה היא משאר מצות עשה: שיש בה צד כרת, וגם נכרתו עליה י"ג בריתות בפרשת מילה, ולא נקרא אברהם 'שלם' עד שנימול, ובזכותה נכרת לו ברית על נתינת הארץ, והיא מצלת מדינה של גיהנם, כמו שאמרו חכמים שאברהם אבינו יושב בפתחה של גיהנם ואינו מניח ליכנס בו לכל מי שנמול... על כן צריך ליזהר בה מאד וגם כי היא אות ברית חתום בבשרנו, ואינה כשאר כל המצות כמו התפילין והציצית שאינן קבועין בגוף, וכאשר יסירם - יסיר האות, אלא המילה היא אות חתום בבשרינו ומעידה בנו שבחר בנו השם מכל העמים ואנחנו עמו וצאן מרעייתו אשר לדור ודור אנחנו חייבים לעובדו ולספר תהלתו:

רמב"ם, משנה תורה, הלכות מילה ג א

המל מברך קודם שימול "אשר קדשנו במצותיו וצונו על המילה" - אם מל בן חבירו. ואם מל את בנו מברך "וצונו למול את הבן", ואבי הבן מברך ברכה אחרת: "ברוך אתה יי' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו". מצוה על האב למול את בנו יתר על מצוה שמצווין ישראל שימולו כל ערל שביניהן, לפיכך אם אין שם אביו אין מברכין אחריה ברכה זו, ויש מי שהורה שיברכו אותה בית דין או אחד מן העם, ואין ראוי לעשות כן.

א. לפי דברי בעל הטורים, מה הופך את מצוה המילה לכה מיוחדת? (כפי שכתב מרן בשו"ע)

ב. מדברי הרמב"ם עולה עוד עניין הלכתי חשוב מתוך חובת האב למול את בנו, הסבר מהו

ג. לאור העקרון שהניח הטור, מה הסברה בפסקו המיוחד של הרמב"ם (חשוב על עניין ההעברה מדור לדור)

המלחמה נגד ברית המילה [מתוך: ויקיפדיה, ערך יהדות רפורמית]

עוד ב-1837 כינס גייגר מפגש רבנים בוויסבאדן, ללא תוצאות ממשיות, ברוח הצעותיהם של אהרן חורין ואחרים שדרשו שינוי שניתן יהיה לעשותו באמצעות סנהדרין חדשה... באותה שנה [1842], על רקע תביעות פופוליסטיות בחוגים נוצריים שקראו לתיקונים בכנסייה, הוקמה בפרנקפורט דמיין "אגודת יידי הרפורמה" שהורכבה מצעירים יהודים שהכריזו כי התלמוד אינו מהווה סמכות עבורם ועל רצונם לבטל מצוות כמו ברית המילה. קבוצות דומות פעלו בברלין וברסלאו.

ברית שלום במקום ברית מילה [מתוך: אתר תרבות. |ו]

ברית שלום או בשם אחר 'ברית מילים' היא ברית המילה אלטרנטיבית. טקס שנעשה לאחר לידת תינוק, שאינו כולל ברית מילה גופנית. מטרתו לתת מענה לאותם יהודים שמתנגדים לברית המילה המסורתית אך רוצים לעשות לילדיהם טקס שבו הם נכנסים לתוך העם היהודית. ברית שלום זוכה לחשיפה בזכות העיסוק התקשורתית במילה ובהתנגדויות אליה. ברית השלום יכולה להתבצע על ידי רביי (שאינו רב אורתודוקסי) או אדם שאינו נושא תואר דתי אבל התמחה בעריכת טקסים. לעיתים המשפחה היא שיוצרת את הטקס בעצמה ויוצקת אליו סמלים יהודיים שונים.

ד. לדין: לאור ערכה ומרכזיותה של מצוות המילה, איך אפשר להבין את רצונם של ראשוני הרפורמים, לבטל את המילה? מהו לדעתך ההגיון המסתתר מאחורי גישה זו?